

عنوان مقاله:

بررسی اوزان شعری و لحن در اشعار تعلیمی در قرن ششم و هفتم در ایران

محل انتشار:

همایش بین المللی علوم انسانی اسلامی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

فاطمه اصغری مهر - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

خلاصه مقاله:

شاخص ترین قطب فرهنگی هر جامعه، تعلیم و آموزش است و برای دستیابی به نتایج قابل توجه در این زمینه، گیراترین و موثرترین روش ها، باید جست و جو شود. ضرورت پرداختن به ادبیات تعلیمی بستگی به نیاز جامعه دارد و هر زمانی بسته به اقتضای روزگار، نوعی از ادبیات تعلیمی آشکار شده است. ادبیات تا زمانی که برای انسان یا جامعه سودمند باشد و بخشی از نیازهای آن ها را برآورده سازد، ماندگار خواهد بود. در شعر تعلیمی محدودیت با مخاطب یا تو است، تا آنجا که می توان آن را به یک معنا، شعر مخاطب محور نامید. در چنین شعری احساسات و عواطف شاعر نیز در خدمت تعلیم و تربیت مخاطب یا تو قرار می گیرد. در شعر تعلیمی، هدف آموختن و تعلیم است و اگر در خلال شعر تعلیمی داستان یا وصفی مطرح شود، امور عارضی و ثانوی هستند. این وصف ها و قصه ها در خدمت مسیله دیگری است که آن آموختن و تعلیم است. پس اوزان شعری و لحن کلام در این گونه اشعار می تواند به صورت خاص و از پیش تعیین شده باشد. از طرفی وزن نوعی تناسب است و هرچه این تناسب بیشتر باشد، وزن دلپذیرتر است و جنبش روحی را در آدمی برمی انگیزد و پس از رکن عاطفه و تخیل در شعر، وزن و موسیقی از مهم ترین و موثرترین عوامل به شمار می آید. لحن نیز در نفس تاثیر بسزایی دارد و هر غرضی را با لحنی که خاص آن است باید بیان کرد. پس هرگاه بخواهیم حالات را نشان بدهیم، ناگزیر کلمات به شکل هایی تقسیم خواهد شد و هر قسمتی وزنی به خود می گیرد که بحرهای شعر به وجود می آید. بر آنیم به روش تحلیلی توصیفی درصد کشف ارتباط میان محتوا، زبان و موسیقی شعر در اشعار تعلیمی برخی شاعران برجسته ادب پارسی به نتایج تازه برسیم.

کلمات کلیدی:

اشعار تعلیمی، اوزان شعری، موسیقی، لحن، قرن ششم و هفتم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/651695>

